ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

ПРИСТАНИЩНА ИНФРАСТРУКТУРА

Междинен финансов отчет към 30.09.2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Отчет за финансовото състояние	3
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	5
Отчет за паричните потоци (пряк метод)	6
Пояснения към финансовия отчет	7
Допълнителна информация	34

ДП Пристанищна инфраструктура

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 30.09.2022 година

	Приложение	30.09.2022 г.	31.12.2021 г.
АКТИВ		**BGN'000**	**BGN'000**
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	1 310 872	1 272 636
Дълготрайни нематериални активи	1.2.	1 603	1 904
Общо нетекущи активи		**1 312 475**	**1 274 540**
Текущи активи			
Материални запаси	1.3.	102	94
Текущи търговски и други вземания	1.4.	48 120	71 544
Данъци за възстановяване	1.5.	1 640	3 934
Пари и парични еквиваленти	1.6.	58 263	35 363
Общо текущи активи		**108 125**	**110 935**
Сума на актива		**1 420 600**	**1 385 475**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ			
Собствен капитал			
Основен капитал		**1 435 888**	**1 396 508**
Капитал – вписан и неизискващ регистрация		1 434 222	1 394 842
Преоценъчен резерв		1 666	1 666
Финансов резултат		**(101 657)**	**(90 083)**
Натрупани печалби/(загуби)		(90 083)	(78 033)
Печалба/(загуба) за годината		(11 574)	(12 050)
Общо собствен капитал		**1 335 897**	**1 308 091**

ДП Пристанищна инфраструктура

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 30.09.2022 година – продължение	Приложение	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
		BGN'000	**BGN'000**
Нетекущи пасиви			
Нетекущи финансови пасиви	1.7.	42 090	49 403
Пенсионни и други задължения към персонала		105	505
Пасиви по отсрочени данъци		(2 036)	(2 036)
Финансирания по оперативни програми	1.8.	2 155	944
Общо нетекущи пасиви		**42 314**	**48 816**
Текущи пасиви			
Текущи финансови пасиви	1.9.	9 370	9 370
Текущи търговски и други задължения	1.10.	3 700	5 613
Данъчни задължения	1.11.	110	74
Задължения към персонала	1.12.	2 385	2 412
Финансирания по оперативни програми	1.8.	12 154	11 099
Финансирания за ДМА		14 670	-
Общо текущи пасиви		**42 389**	**28 568**
Сума на собствен капитал и пасива		**1 420 600**	**1 385 475**

Представляващ:
к.д.п. Георги Събев
Генерален директор

Съставител:
Михаил Андонов

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ към 30.09.2022 година	Приложение	30.09.2022 г. BGN'000	30.09.2021 г. BGN'000
Приходи			
Нетни приходи от продажби	2.1.1.	**33 686**	**29 240**
Приходи от услуги		26 822	25 519
Приходи от пристанищни услуги		5 603	3 036
Приходи от финансирания		618	-
Други приходи		643	685
Финансови приходи	2.1.2.	**4 788**	**3 790**
Общо приходи		**38 474**	**33 030**
Разходи			
Разходи по икономически елементи		**(47 769)**	**(39 300)**
Използвани суровини, материали и консумативи	2.2.1.	(1 999)	(938)
в т.ч.: Пристанищен оператор		(496)	(236)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(11 638)	(4 684)
в т.ч.: Пристанищен оператор		(2 412)	(1 335)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(22 206)	(22 886)
в т.ч.: Пристанищен оператор		(187)	(187)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(11 367)	(9 822)
в т.ч: Пристанищен оператор		(1 351)	(1 060)
Други разходи	2.2.5.	(559)	(970)
в т.ч.: Пристанищен оператор		(71)	(80)
Финансови разходи	2.2.6.	**(2 279)**	**(2 964)**
Общо разходи без разходи за данъци		**(50 048)**	**(42 264)**
Печалба/загуба преди разходи за данъци		**(11 574)**	**(9 234)**
Печалба/загуба от продължаващи дейности		**(11 574)**	**(9 234)**
Печалба/загуба		**(11 574)**	**(9 234)**
в т.ч. печалба/загуба за групата		**(11 574)**	**(9 234)**

Представляващ:
к.д.п. Георги Събев
Генерален директор

Съставител:
Михаил Андонов

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ към 30.09.2022 година	30.09.2022 г. BGN'000	30.09.2021 г. BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от контрагенти	33 751	27 919
Плащания на контрагенти	(51 167)	(98 268)
Плащания свързани с персонал и социално осигуряване	(8 685)	(7 474)
Платени лихви и такси по получени оборотни заеми	(127)	(23)
Курсови разлики, нето	(94)	(48)
Други парични потоци от оперативна дейност	4 949	22 461
Нетни парични потоци от оперативна дейност	**(21 373)**	**(55 433)**
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на дълготрайни активи	48 859	84 001
Нето парични средства използвани в инвестиционната дейност	**48 859**	**84 001**
Парични потоци от финансова дейност		
Плащания по получени заеми	(3 917)	(3 957)
Платени лихви и такси по получени заеми	(669)	(777)
Нето парични средства използвани във финансовата дейност	**(4 586)**	**(4 734)**
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	**22 900**	**23 834**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	**35 363**	**20 777**
Парични средства и парични еквиваленти на 30 септември	**58 263**	**44 611**

Представляващ:
к.д.п. Георги Събев
Генерален директор

Съставител:
Михаил Андонов

Пояснителни приложения към междинния финансов отчет на Държавно Предприятие „Пристанищна Инфраструктура“ за деветте месеца на 2022 год.

I. Обща информация

Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" е образувано със Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ЗМПВВППБР) (ДВ, бр. 104 от 2005 г., в сила от 27.12.2005 г.), като юридическо лице по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

Предмет на дейност:

Предметът на дейност на Държавното предприятие „Пристанищна инфраструктура” е дефиниран в чл. 115м, ал. 1 от ЗМПВВППРБ, както следва:

1. Изграждане на пристанища и пристанищни терминали – държавна собственост, както и реконструкция, рехабилитация и поддържане на пристанищните терминали – държавна собственост, от пристанищата за обществен транспорт, освен в случаите, когато това е възложено на концесионер или на еднолично търговско дружество с държавно участие в капитала; тези дейности се съгласуват с министъра на околната среда и водите;
2. Управление на държавната собственост в пристанищата за обществен транспорт;
3. Обезпечаване на достъп до пристанищата по чл. 93, т. 1 – 4 от ЗМПВВППРБ;
4. Поддържане на съществуващите и изграждане на нови подходни канали, пристанищни акватории, морски и речни депа за изхвърляне на драгажна маса, вълноломи, защитни съоръжения, мрежи и съоръжения на общата техническа инфраструктура, включително инфраструктура за достъп, в пристанищата по чл. 106а и в пристанищата за обществен транспорт – държавна собственост; тези дейности се съгласуват с министъра на околната среда и водите;
5. Осъществяване на навигационното осигуряване на корабоплаването в териториалното море, вътрешните морски води, каналите и акваторията на пристанищата, освен в случаите, в които това е възложено на Министерството на отбраната;
6. Определяне, събиране и разходване на пристанищните такси по чл. 103в, ал. 1 и чл. 109а, ал. 3 от ЗМПВВППРБ;
7. Изготвяне, поддържане и съхраняване на регистър, съдържащ данни за пристанищната инфраструктура - държавна собственост;
8. Подпомагане министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията при осъществяване на контрола по изпълнението на концесионните договори и договорите с едноличните търговски дружества за извършване на пристанищни услуги и на дейности по чл. 116а, ал. 1 от ЗМПВВППРБ;
9. Организиране набирането, поддържането в актуално състояние и предоставянето на специализирани данни за обектите по чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за кадастъра и имотния регистър и създаването на специализирани карти, регистри и информационни системи пристанищата по чл. 106а от ЗМПВВППРБ и за пристанищата за обществен транспорт или терминали от такива пристанища, които са държавна собственост;
10. Сключване на договори с пристанищни оператори за извършване на пристанищни услуги по приемане и обработване на отпадъци - резултат от корабоплавателна дейност;
11. Изграждане и поддържане на съоръженията, обслужващи системата за контрол на движението на корабите и за информация и българската речна информационна система;
12. Предоставяне на услуги чрез Световната морска система за бедствия и безопасност;
13. Предоставяне на далекосъобщителни услуги кораб-бряг и бряг-кораб;

14. Предоставяне на услуги по управление на трафика и информационно обслужване на корабоплаването и предоставяне на речни информационни услуги на корабния трафик;

15. Предоставяне на хидрометеорологична информация;

16. Отговорност за наличието, изпълнението и поддържането на плановете за сигурност на пристанищата по чл. 106а от ЗМПВВППРБ;

17. Извършване на съпътстващи дейности по чл. 116а от ЗМПВВППРБ в пристанищата за обществен транспорт и терминалите от такива пристанища, които са държавна собственост;

18. Поддържане на сили и средства за участие в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, извършвани в акваториите на пристанищата по чл. 106а от ЗМПВВППРБ и на пристанищата за обществен транспорт – държавна собственост в съответствие с Националния план за защита при бедствия;

19. Изграждане, поддържане и администриране на национална система за електронен обмен на информация в пристанищата за обществен транспорт;

20. Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" не може да извършва пристанищни услуги по чл. 116, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗМПВВППРБ, освен при предсрочно прекратяване на договор с пристанищен оператор до сключването на нов договор по предвидения в закона ред;

21. Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" не може да участва в търговски дружества, които по занятие извършват пристанищни услуги по чл. 116, ал. 2;

22. Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" е вътрешен оператор в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/352, когато предоставя някоя от морско-техническите пристанищни услуги по чл. 1, параграф 2, букви "а", "в", "д" и "ж" от същия регламент в пристанище по чл. 106а.

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ:

- Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
- Управителен съвет в състав от трима членове, включително генералния директор, които се назначават от министъра на транспорта и съобщенията за срок от 5 години;
- Генералният директор.

Организационна структура на ДП „Пристанищна инфраструктура“:

- Главно управление;
- Клонове – териториални поделения:
  - **„Пристанище Варна“** с район на действие от географския паралел на българо-румънската граница до географския паралел на нос Емине;
  - **„Пристанище Бургас“**с район на действие от географския паралел на нос Емине до географския паралел на българо-турската граница;
  - **„Пристанище Русе“** с район на действие от километър 374,100 до километър 645 от българския участък на р. Дунав;
  - **„Пристанище Лом“** с район на действие от километър 645 до километър 845,650 от българския участък на р. Дунав.
- Специализирано поделение дирекция „Ръководство на корабния трафик – Черно море“;
- Специализирано поделение дирекция „Ръководство на корабния трафик – река Дунав“;
- Специализирано подление дирекция „Опериране и експлоатация на пристанищни терминали“.

ДАТА НА МЕЖДИННИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ – 30.09.2022 г.

ПЕРИОД НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ – ТЕКУЩ ПЕРИОД
Годината започваща на 01.01.2022 г. и завършваща на 30.09.2022 г.

ПЕРИОД НА СРАВНИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ – ПРЕДХОДЕН ПЕРИОД

Годината започваща на 01.01.2021 г. и завършваща на 30.09.2021 г.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА МЕЖДИННИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

а) изявление за съответствие

Финансовият отчет на Предприятието е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2020 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение - счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефинициятa съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

б) функционална валута

Индивидуалният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Предприятието. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

в) мерна база

Финансовият отчет е изготвени на база историческата стойност, с изключение на инвестиционните имоти и финансовите инструменти, които се оценени на база преоценена респ. справедлива стойност в края на всеки отчетен период, както е обяснено в счетоводната политика по-долу. Историческата цена обикновено се основава на справедливата стойност на възнаграждението, дадено в замяна на стоки или услуги.

Справедлива стойност е цената, която би била получена за продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката, независимо от това дали тази цена е пряко наблюдавана или оценена чрез друга техника за оценка. При оценката на справедливата стойност на актив или пасив, Предприятието взема предвид характеристиките на актива или пасива, които се отчитат от пазарните участници при ценообразуването на актива или пасива на датата на оценката.

Междинният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Пандемията от COVID-19 и последвалите неблагоприятни икономически събития доведоха до необходимостта за извършване на анализ на рисковите фактори, потенциалния и реален ефект от тях. В резултат беше установено, че съществуващите правила и приетите мерки за намаляване на рисковете и създаване на организация за извършване на дейността в случай на извънредни обстоятелства се прилагат успешно и не са констатирани случаи на извънредни рискови събития или други фактори, възпрепятстващи дългосрочно дейността на Предприятието.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Предприятието да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Предприятието ръководството очаква, че Предприятието има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет. Дейността на Предприятието през 2022 г.

вероятно ще продължи да се влияе от развоя на пандемията и темпа на ваксиниране, които ще оказват пряко и косвено влияние върху нея, но не се очаква потенциалните развития на пандемията през 2022 г. да окажат влияние върху принципа на действащо предприятие.

II. Промени в счетоводната политика

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година.

Общи положения

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета, и респективно върху отчетените стойностни размери на приходите и разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. За текущата финансова година Предприятието е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 01 януари 2022 г. за предприятията в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на Предприятието, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Стандарти, изменения и разяснения към МСФО/МСС, които са влезли в сила от 01 януари 2022 г.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила, няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Предприятието.

От тях ръководството е преценило, че не биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовият отчети на Предприятието за следващи периоди, а именно:

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения дата на влизане в сила: 01 януари 2022 г.

Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно", които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода, съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието.

МСФО 3 Бизнес комбинации дата на влизане в сила: 01 януари 2022 г. Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с

последната й актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.

МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи дата на влизане в сила: 01 януари 2022 г. Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната.

МСФО 17 Застрахователни договори в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г. Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща правила за признаване и оценяване, за представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни аспекти.

Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г.

Следните подобрения бяха финализирани през май 2020 г.:

• МСФО 1 Приемане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път - позволява на предприятията, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните дружества-майки, също да измерват всички разлики от преизчисления, като използват сумите, отчетени от дружеството-майка. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.

• МСФО 9 Финансови инструменти – пояснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви (за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия).

• МСФО 16 Лизинг – изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията на плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите права, за да се премахне всякакво объркване, относно третирането на стимулите за лизинг.

• МСС 41 Земеделие – премахване на изискването за предприятията да изключват паричните потоци за данъчно облагане при измерване на справедливата стойност по МСС 41. Това изменение има за цел да се приведе в съответствие с изискването на стандарта за дисконтиране на паричните потоци на база след данъчно облагане.

Годишни подобрения и стандарти, които са в сила за следващи периоди и все още не са приети от ЕС към края на периода:

МСС 1 Представяне на финансови отчети дата на влизане в сила: 01 януари 2023 г.

Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в

зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги.

МСС 1 Представяне на финансови отчети дата на влизане в сила: 01 януари 2023 г.

С промените се въвеждат изисквания предприятията да оповестяват съществената информация, свързана със счетоводната им политика, вместо значимите счетоводни политики.

МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2023 г.).

Измененията касаят определението на счетоводни приблизителни оценки, като са направените и други промени в стандарта, чрез които да се улеснят предприятията при разграничаването между промени в приблизителните оценки и промени в счетоводната политика.

МСС 12 Данъци върху дохода дата на влизане в сила: 01 януари 2023 г.

С проекта се стеснява обхватът на изключенията за признаване на отсрочени данъци, така че то да не се прилага за сделки, при чието първоначално признаване възникват равни облагаеми и приспадащи се временни разлики.

МСФО 17 Застрахователни договори дата на влизане в сила: 01 януари 2023 г.

С промените се въвеждат условия за преход относно представянето на сравнителна информация при първоначалното прилагане на МСФО 17, така че да се избегнат временни несъответствия във финансовите активи и задълженията по застрахователни договори, съответно да се подобри полезността на на сравнителната информация.

III. Съществени счетоводни политики

Съществените счетоводни политики са прилагани последователно във всички представени периоди.

Годишният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСС, приети от ЕС.
Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.
Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на годишния финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

1. Представяне на годишния финансов отчет

Годишният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети".

Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.
Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.
В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
в) прекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев (BGN). Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано. С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз за него се използва съотношението BGN 1.95583 за EUR 1.

2. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.
Дружеството признава дивидент от асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

3. Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:
- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;

или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменян или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период. Актив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране ката текущ.

4. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние, в съответствие с МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения”.

Последващото оценяване на Имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от

ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

Груша	**Години**
Сгради	15-50
Съоръжения	50
Машини и оборудване	6-10
Транспортни средства	4-10
Стопански инвентар	6-10

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

5. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен, в съответствие с МСС 38 „Нематериални активи“.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка е нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.
Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Група	**Години**
Програмни продукти	2-10
Лицензия	5

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

6. ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат само на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на дружеството са класифицирани в следните категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел

неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и

- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и паричните еквиваленти в банки, търговски вземания, заеми към свързани предприятия и заеми към трети лица, представени на следните позиции в отчета за финансово състояние: парични средства и парични еквиваленти, търговски вземания; вземания от свързани лица и други вземания.

Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване дружеството може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 Финансови инструменти: представяне и и не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху негол

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се

оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

Предоставени заеми на свързани и трети лица, съдебни и присъдени вземания, и парични средства.

За изчислението на очакваните кредитни загуби на предоставени заеми и на съдебни и присъдени вземания дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а) Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване и се класифицира в Етап (Stage) 1. Това са заеми, предоставени: на длъжници с нисък риск от неизпълнение и стабилни като тенденции добри ключови показатели (финансови и нефинансови), редовно обслужвани и без наличие на дължими суми, които са в просрочие. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б) В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се оценява към рискова квалификационна група като се прехвърля в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента). Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка настъпване на състояние на „значително нарастване на кредитния риск.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, той се счита за обезценен и се класифицират в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е

определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от дружеството.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

Търговските вземания

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиенти дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за икономическата среда и за които е установена корелацинна връзка с процента на кредитните загуби.

Отписване

Финансовите обезценени активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

7. Парични средства

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обращаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

8. Дялове и участия

Всички инвестиции първоначално се признават по метода на цена на придобиване/себестойност.

Метод на цената на придобиване /себестойността/ е метод за отчитане на дадена инвестиция, при който инвестицията се признава по цена на придобиване /себестойност/. Предприятието признава дохода от инвестицията единствено до степента, в която то получава разпределения от натрупаните печалби на предприятието, в което е инвестирано, възникнали след датата на придобиването.

Получени разпределения, надвишаващи тези печалби, се разглеждат като възстановяване на инвестицията и се признават като намаление на цената на придобиване /себестойността/ на инвестицията. Инвестициите които не са класифицирани като дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС 39. В случаите, в които инвестициите са в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен

пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно се отчитат по цена на придобиване/себестойност.
Инвестиции които са класифицирани в съответствие МСФО 5 като държани за продажба /или са включени в група за изваждане от употреба, която е класифицирана като държана за продажба/ се отчитат в съответствие с този МСФО.

9. Кредити, търговски и други вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- тези, които предприятието възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които предприятието определя при първоначалното признаване като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- тези, които предприятието определя като на разположение за продажба при първоначалното признаване;

или

- тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, при които причината е влошаване на кредитното качество и които се класифицират като на разположение за продажба.

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.
Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Кредитите и вземанията които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

10. Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.

- сумите на данъчен кредит за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми за други данъци.
Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

11. Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.

- текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

12. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.
Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.
При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

13. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

13.1. КАПИТАЛ, НЕИЗИСКВАЩ РЕГИСТРАЦИЯ

ДП „Пристанищна инфраструктура” е юридическо лице по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Капиталът на предприятието не изисква регистация и се променя с решения на едноличния собственика. Капиталът на предприятието е формиран от стойността на активите, включени в пристанищната инфраструктура на публичната държавна собственост в пристанищата за обществен транспорт с национално значение.

Предприятието представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:
- обща сума на всеобхватния доход за периода;
- за всеки компонент на капитала, ефектите от прилагане с обратна сила или преизчисление с обратна сила, признати в съответствие с МСС 8;

и

- за всеки компонент на капитала, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
  - печалба или загуба;
  - всяка статия на друг всеобхватен доход.

13.2. ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ВКЛЮЧВАЩ:

- Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.
- Непокрита към края на отчетния период натрупана загуба от предходни периоди.
- Печалба/загуба от периода.

14. ТЕКУЩИ И НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ

Пасив се класифицира като текущ , когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;

или

- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

15. ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства, включително и банкови овърдрафти. При първоначално им признаване обичайно те се класифицират като пасиви по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амартизирана стойност.

<u>Класификационни групи</u>

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и

да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;

- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способи в хода на (кумулативно): обичайната дейност, в случай на неизпълнение/просрочие, и в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

16. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КРЕДИТИ

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.
След първоначалното признаване кредитите и търговските задължения, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.
Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

17. Счетоводно отчитане на капиталовите трансфери, съглано Закон за държавния бюджет на Република България и ПМС за изпълнение на държавния бюджет на Република България относно изграждането, реконструкцията, поддържането и развитието на обекти – публична държавна собственост.

Дружеството отчита и представя получените капиталови трансфери, съгласно Закон за държавния бюджет на Република България и ПМС за изпълнение на държавния бюджет на Република България относно изграждането, реконструкцията, поддържането и развитието на обекти – публична държавна собственост, като капитал, неизискващ регистрация (собствен капитал).

18. Финансирания по оперативни програми

Финансиранията по оперативни програми, съгласно МСС 20 са помощ от държавата /правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.
Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.
Безвъзмездни средства свързани с приходи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, различни от онези свързани с активи.
Безвъзмездните средства се признават в печалбата или загубата през целия живот на амортизуем актив като намален амортизационен разход.
Финансиранията по оперативни програми, свърани с приходи се признават на приход в момента в който се признават разходите за покриването, на които са получени.

19. Задължения към персонала и провизии за дългосрочни доходи на персонала

Задължения към персонал включват задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС 19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Изчисленията на задълженията на дружеството за обезщетение за пенсиониране въз основа на дефиниран доход, са извършени индидуално за всички служители, наети на трудов договор при работодателя, на базата на

отработения и предстоящия им трудов стаж на наетото лице, като размерът на задължението към момента на оценката представлява пропорционалната част, отнасяща се за годините на отработения трудов стаж. Приложена е статистическа вероятност лицата да не доживеят до пенсиониране или да отпаднат от Плана поради пенсиониране по болест. За определяне на точния размер на задължението е прогнозиран размерът на обезщетението в бъдещия момент, в който то ще бъде дължимо към наетото лице и това обезщетение е дисконтирано към момента на извършване на оценката на задължението.

Оценката на задълженията е базирана на текучеството на персонала по възрастови групи, ръст на заплатите, средна продължителност на задължението и дисконтов процент 3,5%.

Използваният коефициент за дисконтиране на задълженията за изплащане на обезщетения при пенсиониране е определен на база дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвенгенция (ДЛП), предоставян от БНБ.

20. Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума.
Провизии се признават по повод на конструктивни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.
Правно задължение е задължение, което произлиза от:

- договор (според неговите изрични клаузи и по подразбиране);
- законодателство;

или

- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на предприятието, когато:

- на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение предприятието е показало на други страни, че е готово да приеме определени отговорности;

и

- като резултат предприятието създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

- предприятието има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи;

и

- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.
Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.
Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел да се отрази най-добрата текуща оценка.

21. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период предприятието преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Предприятието признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.
Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Предприятието намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.
Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

22. Печалба или загуба за периода

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

23. Разходи

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.
Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.
Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.
Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.
Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

24. Приходи

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличенията, свързани с вноските на акционерите. Предприятието отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.
Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:
Приходът от продажбата на стоки и продукция се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърлило на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукция;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието; и
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени;

Приходът от продажба на услуги се признава когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към датата на баланса. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени;

и

- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени.

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Етапът на завършен договор се определя на база на набраните към края на отчетния период, разходи към общо предвидените разходи по договора.

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденти, се признават, когато:

- е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката; и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС 39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането.

Неплатена лихва натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция - последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденти по капиталови ценни книжа обявени от печалбите преди придобиването се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако с оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само когато има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той: а. има търговска същност и мотив; б. страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и се ангажирали да го изпълнят; в. правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани; г. условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и д. съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в) когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната

комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на услуги, които са разгранчими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като отделно задължение за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на поредица (серия) от разграничими стоки и/или услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента, се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само, ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени”.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Приходите от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”. В същата статия от отчета се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по

предоставени заеми и срочни депозити, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденти, нетна печалба от курсови разлики от преоценка на заеми в чуждестранна валута.

25. Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът, че страна по финансови инструмени - активи на предприятието няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

Рискът, че предприятието ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- ***Валутен риск***

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

- ***Лихвен риск***

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

- ***Друг ценови риск***

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Предприятието няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

26. Ефекти от промените в обменните курсове

Функционалната валута на предприятието е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута, различна от функционалната валута на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.
Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.
Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.
Предприятието прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

27. СЧЕТОВОДНИ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ И ПРИБЛИЗИТЕЛНИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети.

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.
Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.
Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

28. Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;

и

- е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС 8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешка;

или

- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

29. Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва разпоредбите на МСС 24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

30. Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.
Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития);

и

- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.
Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:
- естеството на събитието;

и

- приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

31. Разходи по заеми

Предприятието прилага МСС 23 относно разходите по заеми.
Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Разходите по заеми се капитализират, като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за предприятието и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми, които биха били избегнати, ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Предприятието капитализира разходите по заеми, като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализация.
Началната дата на капитализацията е датата, на която предприятието за първи път удовлетвори следните условия:

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите;

както и

- предприеме дейности, необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Предприятието преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобрение на отговарящ на условията актив.
Предприятието прекратява капитализацията на разходите по заеми, когато са приключени в значителна степен всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданата употреба или продажба.

32. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието;

или

- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:

- не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;

или

- сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност.

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.
Условните активи и пасиви не се признават.

33. ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Предприятието е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност;
- Инвестиционна дейност;
- Финансова дейност.

IV. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Дълготрайни материални активи (Бележка 1.1)

Имоти, машини, съоръжения и оборудване								
	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2020 г.	**136 662**	**155 551**	**986 826**	**25 958**	**14 707**	**7 324**	**144 290**	**1 471 318**
Постъпили	-	1 370	12 247	10 033	3 617	407	176 699	204 373
Излезли	(21)	(122)	(1 371)	(3 933)	(2)	(538)	(29 915)	(35 904)
Преоценки признати в капитала	-	-	61	25	8	-	-	-
Салдо към 31.12.2021 г.	**136 641**	**156 799**	**997 763**	**32 081**	**18 330**	**7 193**	**291 074**	**1 639 881**
Постъпили	-	1 309	15 390	399	-	22	56 880	74 000
Излезли	-	-	(651)	(191)	(5)	(14)	(13 501)	(14 362)
Салдо към 30.09.2022 г.	**136 641**	**158 108**	**1 012 502**	**32 289**	**18 325**	**7 201**	**334 453**	**1 699 519**
Амортизация								
Салдо към 31.12.2020 г.	-	**34 583**	**277 743**	**9 725**	**11 418**	**4 033**	**-**	**337 502**
Постъпили	-	3 411	24 086	1 349	1 220	374	-	30 440
Излезли	-	(11)	(659)	(25)	-	(2)	-	(697)
Салдо към 31.12.2021 г.	**-**	**37 983**	**301 170**	**11 049**	**12 638**	**4 405**	**-**	**367 245**
Постъпили	-	2 570	16 739	1 797	467	301	-	21 874
Излезли	-	-	(266)	(187)	(5)	(14)	-	(472)
Салдо към 30.09.2022 г.	**-**	**40 553**	**317 643**	**12 659**	**13 100**	**4 692**	**-**	**388 674**
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2021 г.	**136 641**	**118 816**	**696 593**	**21 032**	**5 692**	**2 788**	**291 074**	**1 272 636**
Балансова стойност към 30.09.2022 г.	**136 641**	**117 555**	**694 859**	**19 630**	**5 225**	**2 509**	**334 453**	**1 310 872**

През отчетният период са настъпили следните изменения в предоставените за управление на ДП „Пристанищна инфраструктура” активи публична държавна собственост – пристанищни съоръжения:

1. Дълготрайни материални активи по концесионни договори.

В изпълнение на Закона за концесиите и Решения на Министерския съвет за предоставяне на концесия на пристанищни съоръжения, към датата на ГФО има сключени тринайсет договора за концесии, чрез тях са предоставени за експлоатация пристанищни терминали. Съгласно Закона за концесиите, концесионно възнаграждение по договорите получава концедентът Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Като се има предвид, че концесията е право на експлоатация и подобренията върху обекта или върху принадлежностите, включително когато не са в изпълнение на концесионния договор, стават собственост на концедента от момента на възникването, и въз основа на писма на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за признаване на активи публична държавна собственост и Решения на Комисиите за контрол по изпълнение на договорите за предоставяне на концесия върху пристанищни терминали, ДП „Пристанищна инфраструктура” е отразило изменения в списъка на дълготрайните активи на стойности, както следва:

- Пристанищен терминал „Бургас Изток 2“ – 3 236 311,90 лв.;

- Пристанищен терминал „Бургас – Запад“ – 3 909 998,75 лв.;
- Пристанищен терминал „Леспорт“ – 63 458,37 лв.;
- Пристанищен терминал „Лом“ – 621 773,01 лв.

2. Придобити дълготрайни материални активи чрез изпълнение на проекти и извършени разходи за строителство и закупуване или извършени значими подобрения и реконструкции, които удължават срока на годност и подобряват първоначалните експлоатационни характеристики на активите. Общият размер на придобитите активи по тази точка – ново изградени и такива, за които през отчетния период е получено разрешение за въвеждане в експлоатация е за 9 316 733,32 лв., в т.ч.:

- Получени от капиталов трансфер (въведени с разрешение за ползване през деветмесечието на 2022 г.) 9 111 682,70 лв.;
- Получени, съгласно сключени договори с Пристанищните оператори 147 506,06 лв.;
- Други - инвентар, машини и подобрения 57 544,56 лв.

Дълготрайни нематериални активи (Бележка 1.2.)

Дълготрайни нематериални активи

	Програмни продукти	Общо
Отчетна стойност		
Салдо към 31.12.2020 г.	**6 183**	**6 183**
Постъпили	1 404	1 404
Излезли	(2 091)	(2 091)
Салдо към 31.12.2021 г.	**5 496**	**5 496**
Постъпили	34	34
Излезли	(21)	(21)
Салдо към 30.09.2022 г.	**5 509**	**5 509**
Амортизация		
Салдо към 31.12.2020 г.	**3 284**	**3 284**
Постъпили	308	308
Салдо към 31.12.2021 г.	**3 592**	**3 592**
Постъпили	332	332
Излезли	(18)	(18)
Салдо към 30.09.2022 г.	**3 906**	**3 906**
Балансова стойност		
Балансова стойност към 31.12.2021 г.	**1 904**	**1 904**
Балансова стойност към 30.09.2022 г.	**1 603**	**1 603**

Материални запаси (Бележка 1.3)

Материални запаси

Вид	30.09.2022 г.	31.12.2021 г.
Материали в т.ч.: /нето/	**102**	**94**
Горива и смазочни материали	37	79
Резервни части и други материали	42	-
Материали СПД ОЕПТ	20	14

Стоки ДУЗОД	3	1
Общо	**102**	**94**

Материалните запаси към 30 септември 2022 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

Текущи търговски и други вземания (Бележка 1.4)

Текущи вземания		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Вземания по продажби	**444**	**645**
в т.ч.: Пристанищен оператор	217	202
Вземания по предоставени аванси	**43 508**	**67 348**
Вземания по съдебни спорове	**812**	**563**
Вземания по предоставени депозити	**925**	**906**
в т.ч.: Пристанищен оператор	900	900
Други вземания	**2 431**	**2 082**
Общо	**48 120**	**71 544**

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност

Данъци за възстановяване (Бележка 1.5)

Данъци за възстановяване		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Данък върху добавената стойност	1 640	3 934
Общо	**1 640**	**3 934**

Пари и парични еквиваленти (Бележка 1.6)

Парични средства		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Парични средства в брой	**16**	**19**
в лева	3	5
във валута	13	14
Парични средства в разплащателни сметки	**58 247**	**35 344**
в лева	37 798	26 410
във валута	20 449	8 934
Общо	**58 263**	**35 363**

Предприятието към 30.09.2022 г. има блокирани пари и парични еквиваленти в КТБ АД /в несъстоятелност/ в размер на 2 597 514,19 лв., които са обезценени на 100% и тяхната оценка не е променена, тъй като са запазени всички ограничения, свързани с тях.

Паричните средства са класифицирани по амортизирана стойност, съгласно МСФО 9. Дружеството счита, че не е необходима обезценка на наличните парични средства, поради факта, че те се държат във финансова институция и имат нисък кредитен риск.

Дружеството няма други блокирани пари и парични еквиваленти.

Капитал, неизискващ регистрация (Бележка 1.7.)

1.7. Основен капитал

Основен капитал в т.ч.:	
Капитал вписан в Търговски Регистър	581 232
Капитал, неизискващ регистрация	854 656
Общо	**1 435 888**

Капиталът на ДП"Пристанищна инфраструктура" неизискващ регистрация и вписан в Търговски регистър, и регистъра на ЮЛНЦ в размер на 581 232 хил.лв е стойността на имуществото, предоставено от държавата или общината.
Капиталът на предприятието не изисква регистация и се променя с решения на едноличния собственик.

1.7.1. Резерви

Резерви	
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	1 666
Общо	**1 666**

Преоценъчният резерв на нефинансови активи в размер на 1 666 хил.лв. е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и съоражения и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчният резерв е отразен директно в този резерв.

Финансов резултат

Финансовият резултат за деветте месеца на 2022 г. е загуба в размер на 11 574 хил.лв., при загуба в размер на 9 234 хил.лв. за същият период на 2021 г.
Анализът на разходите, формиращи загубата сочи три основни причини:

- Първата причина е чувствителността към изменение на курса на **JPY**, която води до големи положителни или отрицателни курсови разлики, които директно влияят върху финансовия резултат на Предприятието. Разходите по обслужване на кредита по споразумение BG–P4 с Японската банка JBIC, съгласно Подзаемно споразумение са за обслужване на заем за проект „Разширение на пристанище Бургас". Предприятието е подписало подзаемно споразумение и е поело дългосрочно задължение във валута „японски йени“, както следва: в размер на 10 028 916 485 японски йени за частта от заема използвана за изграждане на инфраструктура и 1 265 548 744 японски йени за частта от заема, използвана за заплащане на консултантски услуги;
- Втората причина са дела на разходите за амортизации на Дълготрайните материални активи отдадени на концесия и на пристанищните оператори в общия размер на разходите. Общият размер на разходите за амортизации за деветмесечието на 2022 г. е **22 206 хил.лв.** в т.ч.: разходи за амортизации на активи отдадени на концесия и на пристанищните оператори – **7 289 хил.лв**. или 32,82%;
- Третата причина е отражението върху дейността на ДП „Пристанищна инфраструктура“ на новото разпространение на Ковид вируса, продължаващия военен конфликт между Руската федерация и Република Украйна и високите цени на енергоносителите в България.

Нетекущи пасиви (Бележка 1.7)

Нетекущи финансови пасиви	30.09.2022 г.	31.12.2021 г.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	51 460	58 773
Общо	**51 460**	**58 773**
Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност – нетекущи		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Задължения по получени кредити	42 090	49 403
Общо	**42 090**	**49 403**

Текущи пасиви (Бележка 1.9.)

Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност – текущи		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Задължения по получени кредити	9 370	9 370
Общо	**9 370**	**9 370**

Предприятието обслужва кредита по споразумение BG–P4 с Японската банка JBIC съгласно Подзаемно споразумение за обслужване на заем за проект „Разширение на пристанище Бургас”. Предприятието е подписало подзаемно споразумение и е поело дългосрочно задължение във валута японски йени, както следва: в размер на 10 028 916 485 японски йени за частта от заема използвана за изграждане на инфраструктура и 1 265 548 744 японски йени за частта от заема използвана за заплащане на консултантски услуги. Съгласно споразумението задълженията се обслужват с две вноски на 20 юни и 20 декември, като срока за изплащане за частта от заема използвана за изграждане на инфраструктура е до 20 юни 2028 година, а срока за изплащане за частта от заема използвана за заплащане на консултантски услуги е 20 юни 2038 година.

Финансирания по оперативни програми (Бележка 1.10.)

Нетекущи пасиви		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Финансирания по оперативни програми	2 155	944
Общо	**2 155**	**944**
Текущи пасиви		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Финансирания на ДМА	14 670	-
Финансирания по оперативни програми	12 154	11 099
Общо	**26 824**	**11 099**
Общо финансирания по оперативни програми	**28 979**	**12 043**

Финансиранията по оперативни програми са за изпълнение на проекти, финансирани по ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“, по които ДП „Пристанищна инфраструктура е бенефициент.

<u>Проекти в процес на изпълнение:</u>

Проекти финансирани по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“:

Приоритетна ос 4: Иновации в управлението и услугите - внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта

- **BG16M1OP001-4.001-0005** „Техническа помощ за подготовката и реализацията на проект „Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на пристанищни приемни съоръжения /ППС/ в българските пристанища за обществен транспорт с национално значение“;
- **BG16M1OP001-4.001-0015** „Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на пристанищни приемни съоръжения (ППС) в българските пристанища за обществен транспорт с национално значение“.

Приоритетна ос 5: Техническа помощ

- **BG16M1OP001-5.001-0025** „Специализирани обучения за повишаване капацитета на служителите на Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ (ДППИ) в качеството му на бенефициент по ОПТТИ 2014 – 2020 г.";
- **BG16M1OP001-5.001-0026** „Осигуряване на техническа помощ за подготовка на проекти за следващия програмен период 2021-2027 г.“.

Проекти в процес на изпълнение финансирани от ЕК и други международни правителствени програми:

- 2019-EU-TM-0234-S „EALING – Европейско водещо действие за брегово захранване с електричество на кораби в пристанищата“;
- LIFE for Lake Varna - LIFE19 NAT/BG/000839 „Демонстрация на пилотна зелена инфраструктура като печелившо решение за биоразнообразието и развитието на Варненското езеро“;
- Проект № 101037643 „Интегрирана цифрова рамка за широко обхватни морски данни и информационни услуги“ (ILIAD).

Текущи търговски и други задължения (Бележка 1.10)

Текущи задължения		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Задължения по доставки в т.ч.:	**1 804**	**3 731**
в т.ч.: Пристанищен оператор	81	42
Задължения по получени аванси	**1 153**	**1 140**
Други текущи задължения в т.ч.:	**743**	**742**
Задължения по гаранции и депозити	*528*	*527*
Провизии за задължения	*215*	*215*
Общо	**3 700**	**5 613**

Данъчни задължения (Бележка 1.11)

Данъчни задължения		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Данък по ЗКПО	-	5
Данък върху доходите на физическите лица	110	69
Общо	**110**	**74**

Задължения към персонала (Бележка 1.12)

Задължения свързани с персонала		
Вид	**30.09.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
Задължение към персонал	2 030	2 050
в т.ч. задължения по неизполз. отпуски	89	423
Задължение към социално осигуряване	355	362
в т.ч. задължения по неизполз. отпуски	16	82
Общо	**2 385**	**2 412**

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през м. октомври 2022 г., в т.ч.: краткосрочни задължения към персонала възникнали във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания.

Приходи (Бележка 2.1.1)

Приходи от продажби		
Вид приход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Продажби на услуги в т.ч.	**33 043**	**28 507**
Продажби на услуги по пристанищни такси	25 290	22 265
Приходи от екотокси	1 118	989
Свидетелство за отплаване	247	222
Пристанищни услуги	5 603	3 036
Продажби на РКТ	4	3
Продажби на услуги по &74 от ЗМПВВППРБ	119	1 970
Продажби на други услуги	44	22
Други приходи в т.ч.:	**643**	**733**
Наеми	53	48
Приходи от ДУЗОД	522	297
Получени застрахователни обезщетения	47	122
Възстановени средства от КТБ АД /н/	-	177
Продажба на други услуги	19	85
Други	2	4
Общо	**33 668**	**29 240**

През отчетния период предприятието отчита приходи от възнаграждения на основание сключени договори с пристанищните оператори по § 74, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗМПВВППРБ, във връзка с ползването, поддържането, ремонта, реконструкцията, модернизацията и рехабилитацията на обектите – публична държавна собственост, управлението на които е предоставено на ДП„Пристанищна Инфраструктура”, а ползването им – на пристанищен оператор за извършване на пристанищни услуги по чл. 116, ал. 1 от ЗМПВВППРБ, за които е необходимо ползване на пристанищна територия. Възнаграждението за ползването на обектите пристанищна инфраструктура е определено на база конкретните договори с пристанищните оператори и на база получена информация за обработени товари и пътници, предоставена от пристанищните оператори. Така получените и начислени приходи са признати текущо в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Законът за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата в Република България (ЗМПВВППРБ) е предвидил в чл. 115т възможност за финансиране на дейностите по изграждането, реконструкцията, рехабилитацията, поддържането и развитието на пристанища за обществен транспорт с национално значение със средства от държавния бюджет. Финансирането се отнася за изграждането на обекти от публичната пристанищна инфраструктура от национално значение, като размерът му се определя с ПМС за изпълнението на държавния бюджет.

Финансови приходи (Бележка 2.1.2)

Финансови приходи		
Вид приход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Приходи от лихви в т.ч.:	**4**	**3**
по сметки	4	3

Положителни курсови разлики	**4 784**	**3 787**
Общо	**4 788**	**3 790**

Финансови разходи (Бележка 2.2.6)

Финансови разходи		
Вид разход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Разходи за лихви в т.ч.:	**(669)**	**(777)**
по заеми от финансови предприятия	(669)	(777)
Отрицателни курсови разлики	**(1 483)**	**(2 161)**
Други финансови разходи	**(127)**	**(26)**
Общо	**(2 279)**	**(2 964)**

Разходи за суровини, материали и консумативи (Бележка 2.2.1.)

Разходи за суровини, материали и консумативи		
Вид разход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Горивни и смазочни материали	(139)	(102)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(41)	(37)
Резервни части	(36)	(42)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(6)	(16)
Работно облекло	(14)	(12)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(5)	(5)
Ел. енергия	(1 564)	(572)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(241)	(130)
Топлоенергия	(31)	(19)
Вода	(38)	(38)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(12)	(7)
Офис материали и консумативи	(48)	(28)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(12)	(8)
Инвентар	(55)	(60)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(7)	(21)
Санитарни материали	(24)	(22)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(1)	(1)
Материали за поддръжка	(6)	(4)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(6)	(4)
Други материали	(37)	(39)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(1)	(7)
Рекламни материали	(2)	(-)
Материали по проекти	(5)	(-)
Общо	**(1 999)**	**(938)**
в т.ч.: Пристанищен оператор	**(332)**	**(236)**

Разходи за външни услуги (Бележка 2.2.2.)

Разходи за външни услуги		
Вид разход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Нает транспорт	(121)	(102)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(15)	(11)
Наеми	(108)	(117)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(-)	(-)
Ремонти	(5 111)	(270)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(42)	(40)
Съобщителни услуги	(304)	(297)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(7)	(6)

Консултански и други договори	(362)	(383)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(3)	(1)
Застраховки	(106)	(118)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(4)	(5)
Охрана	(590)	(543)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(264)	(236)
Абонамент	(442)	(453)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(17)	(15)
Подръжка	(40)	(75)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(10)	(9)
Обрабатка на отпадъци	(1 208)	(997)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(13)	(31)
Разходи СПРЕАЗ	(544)	(-)
Разходи за реклама	(23)	(20)
Разходи за външни услуги по проекти	(479)	(174)
Разходи за опериране на пристанищен терминал	(1 950)	(922)
Други разходи за външни услуги	(250)	(213)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(87)	(59)
Общо	**(11 638)**	**(4 684)**
в т.ч.: Пристанищен оператор	**(2 412)**	**(736)**

Разходи за амортизации (Бележка 2.2.3.)

Разходи за амортизации		
Вид разход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Разходи за амортизации	**(22 206)**	**(22 886)**
дълготрайни материални активи	(21 874)	(22 699)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(187)	(187)
дълготрайни нематериални активи	(332)	(187)
Общо	**(22 206)**	**(22 886)**

Разходи за заплати и осигуровки на персонала (Бележка 2.2.4.)

Разходи за заплати и осигуровки		
Разходи за:	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Разходи за заплати	**(8 180)**	**(7 096)**
в т.ч.: на ключов ръководен персонал	**(311)**	**(309)**
в т.ч.: Пристанищен оператор	(950)	(754)
Разходи за осигуровки	**(3 187)**	**(2 726)**
в т.ч.: на ключов ръководен персонал	**(14)**	**(13)**
в т.ч.: Пристанищен оператор	(401)	(306)
Общо	**(11 367)**	**(9 822)**
в т.ч.: на ключов ръководен персонал	**(325)**	**(322)**
в т.ч.: Пристанищен оператор	**(1 351)**	**(1 060)**

Други разходи (Бележка 2.2.5.)

Други разходи		
Вид разход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Разходи за командиравки	(94)	(50)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(1)	(4)
Разходи за представителни	(55)	(37)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(4)	(4)
Разходи по ЗМДТ	(294)	(268)

в т.ч.: Пристанищен оператор	(65)	(65)
Разходи за адм.такси	(80)	(66)
Разходи за обучение и квалификация	(30)	(13)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(1)	(1)
Други разходи	(6)	(13)
в т.ч.: Пристанищен оператор	(-)	(6)
Разходи за ликвидация на ДМА	(-)	(13)
Разходи за нарушаване на адм.актове	(-)	(510)
Общо	**(559)**	**(970)**
в т.ч.: Пристанищен оператор	**(71)**	**(80)**

Показатели					
№	Показатели	2022 г.	2021 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
1	Дълготрайни активи /общо/	1 312 475	1 274 540	37 935	3%
2	Краткотрайни активи	108 125	110 935	(2 810)	-3%
4	Материални запаси	102	94	8	9%
5	Краткосрочни вземания	49 760	75 478	(25 718)	-34%
7	Парични средства	58 263	35 363	22 900	65%
8	Обща сума на активите	1 420 600	1 385 475	35 125	3%
9	Собствен капитал	1 335 897	1 308 091	27 806	2%
10	Финансов резултат	(11 574)	(12 050)	476	-4%
11	Дългосрочни пасиви	42 314	48 816	(6 502)	-13%
12	Краткосрочни пасиви	42 389	28 568	13 821	48%
13	Обща сума на пасивите	84 703	77 384	7 319	9%
14	Приходи общо	38 474	33 030	5 444	16%
15	Приходи от продажби	33 686	29 240	4 446	15%
16	Разходи общо	50 048	42 264	7 784	18%
Коефициенти					
№	Коефициенти	2022 г.	2021 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
	Рентабилност:				
1	На собствения капитал	(0.01)	(0.01)	0.00	-5%
2	На активите	(0.01)	(0.01)	0.00	-6%
3	На пасивите	(0.14)	(0.16)	0.02	-12%
4	На приходите от продажби	(0.34)	(0.41)	0.07	-17%
	Ефективност:				
5	На разходите	0.77	0.78	(0.01)	-2%
6	На приходите	1.30	1.28	0.02	2%
	Ликвидност:				
7	Обща ликвидност	2.55	3.88	(1.33)	-34%
8	Бърза ликвидност	2.55	3.88	(1.33)	-34%
9	Незабавна ликвидност	1.37	1.24	0.14	11%
10	Абсолютна ликвидност	1.37	1.24	0.14	11%
	Финансова автономност:				
11	Финансова автономност	15.77	16.90	(1.13)	-7%
12	Задлъжнялост	0.06	0.06	0.00	7%

Анализ на чуствителност към изменение на курс на JPY

стойност в JPY	курс JPY на 30.09.	курс JPY на 30.09. + 10%	курс JPY на 30.09. - 10%	отклонение + 10%	отклонение - 10%

30 712				**4 260**	**-4 260**
0	1.38702	1.525722	1.248318	0	0
30 712	1.38702	1.525722	1.248318	4 260	-4 260
6 755				**936**	**-938**
0	1.38702	1.525722	1.248318	0	0
6 755	1.38702	1.525722	1.248318	936	-938
Активи - Пасиви				**3 324**	**-3 322**
Данъчен ефект				**332**	**-332**
Ефект върху печалба/загуба				**2 992**	**-2 990**

Анализ на валутна чувствителност към JPY	
Ефект върху печалба/загуба нето от данъци	**30.09.2022 г.**
При увеличение на валутен курс с 10%	2 992
При намаление на валутен курс с 10%	(2 990)

Със Заповед № ПД-88/01.07.2022 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен Ивайло Стоянов Иванов, като член на Управителния съвет и е назначен Петър Ивов Сеферов за представител на държавата в Управителния съвет, считано от 01.07.2022 г.

Със Заповед № ПД-89/05.07.2022 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен Георги Илиев Димитров, като член на Управителния съвет и е назначен Димитър Николов Симеонов за независим член на Управителния съвет, считано от 05.07.2022 г.

Към датата на изготвяне на междинния финансов отчет продължава военният конфликт между Руската федерация и Република Украйна. В отговор на това са въведени различни икономически санкции срещу Руската федерация и свързани с нея физически и юридически лица, на глобално ниво. Непредсказуемата динамика в обстоятелствата и потенциалната всеобхватност на конфликта, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния дългосрочен ефект от този конфликт.

Дружеството не може да извърши релевантна приблизителна оценка на възможния финансов ефект от бъдещите събития, причинени от продължаващия военен конфликт, високите цени на енергоносителите в България и новото разпространение на Ковид вируса. Дружеството ще работи активно за намаляване на отрицателните ефекти от военния конфликт и епидемията.

Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ счита, тези събития за некоригиращи, съгласно *МСС 10* и не смята, че се налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в междинния финансов отчет на предприятието към 30.09.2022 г.

Генерален директор:_____
к.д.п. Георги Събев

Изготвил: _____
Михаил Андонов
Директор АФИО

ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ПРИСТАНИЩНА ИНФРАСТРУКТУРА“

ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ – СОФИЯ

София 1574, бул. „Шипченски проход“ № 69, e-mail: office@bgports.bg, тел.: +359 2 807 9999, факс: +359 2 807 9966

А Н А Л И З

на дейността на ДП „Пристанищна инфраструктура“ към 30.09.2022 год.

1. Анализ на приходите от продажби на Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура” към 30.09.2022 г.

1.1. Анализ на приходите от пристанищни такси и операторски услуги на ДП „Пристанищна инфраструктура”.

Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ (ДППИ) е управителен орган на българските пристанища за обществен транспорт и предоставя услуги по управление на трафика и информационно обслужване на корабоплаването.

Съгласно чл. 115с, ал. 1 от ЗМПВВППРБ приходите на Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура" през 2020 год. се формират от:

1. пристанищните такси по чл. 103в, ал. 1 и чл. 109а, ал. 3;
2. приходи от собствена дейност;
3. лихви по депозити на собствени средства и по просрочени плащания;
4. държавния бюджет;
5. дейности, свързани с осъществяването на предмета на дейност по чл. 115м, ал. 1;
6. безвъзмездно предоставени средства (дарения);
7. безвъзмездно предоставени средства по програми на Европейския съюз.

Приходите от дейността към 30.09.2022 г. са основно от такси по Тарифа за пристанищните такси, които Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура” събира от чуждестранни и български кораби при посещението им в български пристанища, одобрена от Министерски съвет. Посещението на кораби в пристанищата и обема на товарооборота не са фактори върху които предприятието може да въздейства. В голяма степен посещенията са функция на дейността на пристанищните оператори по привличане на товари и икономическото развитие на страната. Планираните приходи от пристанищни такси към 30.09.2022 г. са в размер на 23 410 хил.лв.

Общо приходите от оперативна дейност към 30.09.2022 г. са в размер на 33 686 хил.лв. спрямо приходите към 30.09.2021 г. /29 240 хил.лв./ или има увеличение с 15,21%. В табличен вид е посочено изпълнението на приходите от събиране на такси по Тарифата по месеци към 30.09.2022 г. и към 30.09.2021 г.

Таблица № 1

Месец	Бизнес план 2022 г.	Изпълнение 30.09.2022 г.	Изпълнение 30.09.2021 г.	Изменение 2 към 3 в %
в хил. лв.	1	2	3	4
Януари	2 240	2 836	2 327	121,87
Февруари	2 290	2 440	2 201	110,86
Март	2 490	3 393	2 646	128,23
Април	2 490	2 804	2 453	114,31

Май	2 590	2 970	2 326	127,69
Юни	2 640	3 412	2 591	131,69
Юли	2 890	3 071	2 827	108,63
Август	2 890	3 244	3 253	99,72
Септември	2 890	2 526	2 874	87,89
Общо:	**23 410**	**26 697**	**23 498**	**113,61**

Към 30.09.2022 г. в Пристанищен терминал „Русе-запад", Пристанищен терминал „Петрол", Пристанищен терминал „ТЕЦ Езерово", Фериботен терминал Силистра и Фериботен комплекс Варна са обработени 335 995,21 физически тона товари от 6 220 плавателни съда, 4 017 вагона, 39 227 МПС и 10 699 пътника, а към 30.09.2021 г. от Пристанищен терминал „Русе-запад", Пристанищен терминал „Петрол", Пристанищен терминал „ТЕЦ Езерово", Фериботен терминал Силистра и Фериботен комплекс Варна са обработени 234 616,362 физически тона товари от 4 843 плавателни съда и 42 вагона, представени в Таблица № 2.

Таблица № 2

ОБРАБОТЕНИ ТОВАРИ		**ТОН**	**ТОН**
ВИД ТОВАР		**30.09.2021 г.**	**30.09.2022 г.**
ВАЛЦДРАТ		5 525,80	4 066,00
ЛАМАРИНА		59 091,70	24 466,00
СКРАП		38,40	0,00
ТОРБИ СЪС СЕМЕНА		0,00	30,70
МИНЕРАЛНИ ТОРОВЕ		44 396,40	46 707,70
ВЪГЛИЩА		4 713,10	699,10
МЕТАЛНИ ТРЪБИ И ПРЪТИ		2 617,20	2 990,40
СЛЪНЧОГЛЕД		10 327,90	68 202,60
ЦАРЕВИЦА		22 191,00	4 528,40
ПШЕНИЦА		0,00	3 566,00
ЗАХАР		0,00	2 737,60
ОРИЗ		0,00	1 001,70
КОТВЕН РУДАН		6,90	0,00
КОРАБНА РУПКА		4,20	0,00
СВЪРЗВАЩА КЛАПА		0,00	7,20
НЕТЪКАН ТЕКСТИЛ		0,00	9,10
ГАЗЬОЛ		1 289,82	97 633,40
БИОДИЗЕЛ		84 413,94	79 349,33
Общо товари:		**234 616,36**	**335 995,24**
Обработени плавателни съда:	**Бр.**	**4 843**	**6 220**
Вагони:	**Бр.**	**42**	**4 017**
МПС:	**Бр.**	**20 823**	**39 227**
Пътници:	**Бр.**	**595**	**10 699**

Приходите от пристанищни услуги към 30.09.2022 г. са в размер на 5 278 хил.лв., а към 30.09.2021 г. са били в размер на 3 036 хил. лв. или увеличение с 73,84%.

Приходите от пристанищни услуги към 30.09.2022 г. и към 30.09.2021 г. са посочени по видове в Таблица № 3.

Таблица № 3

№	Приходи от пристанищни услуги	Бизнес план 2022 г. лв.	Изпълнение 30.09.2022 г. лв.	Изпълнение 30.09.2021 г. лв.
1.	**Приходи от обработка на товари**	1 300 000,00	1 241 279,00	990 078,57
2.	**Приходи от съхранение на товари**	330 000,00	264 837,00	230 754,51
3.	**Приходи от митническо складиране**	20 000,00	16 869,00	14 227,38
4.	**Приходи от услуги**	2 500 000,00	3 947 444,00	1 738770,79
5.	**Приходи от услуги по предоставяне на технически средства**	60 000,00	48 732,00	62 060,14
6.	**Приходи от корабно място**	630 000,00	50 812,00	0,00
7.	**Приходи от кантар**	0,00	33 473,00	0,00
8.	**Приходи от финансиране**	0,00	119 740,00	0,00
9.	**Извънредни приходи**	0,00	2 559,00	0,00
10.	**Приходи от лихви**	0,00	2 576,00	0,00
11.	**Други финансови приходи**	0,00	163,00	0,00
	Общо:	**4 850 000,00**	**5 728 484,00**	**3 035 891,39**

1.2. Анализ на приходите от възнаграждения за ползване на обектите на пристанищна инфраструктура от пристанищните оператори.

На основание сключените договори с пристанищните оператори по § 74, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗМПВВППРБ, ДП „Пристанищна инфраструктура" получава възнаграждение за ползването на обектите на пристанищна инфраструктура, срещу което държавните пристанищни оператори следва да извършат ремонтни и рехабилитационни работи за поддръжка на пристанищната инфраструктура. Ползването на публичната държавна собственост от държавните оператори е възмездно, като съгласно сключени договори за предоставяне на пристанищна инфраструктура по реда на § 74 от ЗМПВВППРБ операторите трябва да поддържат пристанищната инфраструктура и извършват ремонтно-възстановителни дейности в годишен размер от 0,20 евроцента на обработен тон товари и 0,15 евроцента на преминал пътник за операторите по морето и 0,15 евроцента на обработен тон товари и 0,10 евроцента на преминал пътник за операторите по реката. Приходите по § 74 са равни на обема от дейностите по подържане на пристанищната инфраструктура извършвани от пристанищните оператори.

Обекти, изпълнени от държавните пристанищни оператори, по одобрените им инвестиционни програми за поддържане, ремонт и рехабилитация., съгласно сключените между тях и Министерството на транспорта договори по § 74, ал. 3 от ПЗРЗМПВВППРБ, за ползване на ДМА – публично държавна собственост са отчетени към 30.09.2022 г. и отразени в Междинния финансов отчет за периода. Изпълнението по пристанища е: „Пристанище Бургас" ЕАД – 89 хил.лв., „Пристанищен комплекс Русе" ЕАД – 30 хил.лв.

Общо за ДП „Пристанищна инфраструктура" изпълнението към 30.09.2022 г. е в размер на 119 хил.лв. при изпълнение към 30.09.2021 г. в размер на 1 970 хил.лв. или с 1 851 хил.лв. по-малко от приходи по § 74 за същия период на 2021 г.

2. Анализ на разходите на ДП „Пристанищна инфраструктура" към 30.09.2022 год.

2.1. Разходи за обслужване на кредит по споразумение BG–P4 с Японската банка JBIC.

Заема е усвоен за изграждането на терминал за насипни товари в пристанище за обществен транспорт Бургас. ДП „Пристанищна инфраструктура" е страна по подзаемно споразумение за обслужване на заем BG-P6 от 29.08.2009 г. между Japan Bank for International Cooperation (JBIC) и Република България за проект „Изграждане и развитие на нови контейнерни терминали на пристанищата Варна и Бургас".

Към 30.09.2022 г. са изплащани средства по обслужване на кредита по споразумение BG–P4 с Японската банка JBIC, съгласно Подзаемно споразумение за обслужване на заем за проект „Разширение на пристанище Бургас" в размер на 4 587 хил.лв., в т.ч.: главница 3 918 хил.лв. и лихви 669 хил.лв., при изплатени средства към 30.09.2021 г. в размер на 4 735 хил.лв., в т.ч.: главница 3 958 хил.лв. и лихва 777 хил.лв.

2.2. Общи разходи за дейността на Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура" към 30.09.2022 г.

Общо разходите за оперативна дейност са в размер на 47 769 хил.лв., което е с 21,55% повече спрямо разходите към 30.09.2021 г. /39 300 хил.лв./.

Разходите за извършване на пристанищни услуги към 30.09.2022 г. са в размер на 4 537 хил.лв., а за същия период на 2021 г. са 2 898 хил.лв.

В таблицата са посочени разходите по икономически елементи към 30.09.2022 г. и към 30.09.2021 г. и тяхното изменение в проценти от което е видно, че ДППИ е увеличило разходите за периода с 155,74%.

Таблица № 4

Разходи по икономически елементи	**Бизнес план 2022 г.**	**Изпълнение 30.09.2022 г.**	**Изпълнение 30.09.2021 г.**	**Изменение 2 към 3 в %**
в хил. лв.	1	2	3	4
Разходи за материали	2 420	1 999	938	213,11
в т.ч. за пристанищен оператор	464	496	236	210,17
в т.ч. съпътващи дейности	248	172	77	223,38
Разходи за външни услуги	6 970	11 638	4 684	248,46
в т.ч. за пристанищен оператор	2 209	2 412	1 335	180,67
в т.ч. съпътващи дейности	154	74	104	71,15
Разходи за възнаграждения	10 100	8 180	7 096	115,28
в т.ч. за пристанищен оператор	1 125	950	754	138,98
в т.ч. съпътващи дейности	410	316	258	125,99
Разходи за осигуровки	4 550	3 187	2 726	116,91
в т.ч. за пристанищен оператор	549	401	306	131,05
в т.ч. съпътващи дейности	188	60	50	120,00
Други разходи	535	559	970	57,63
в т.ч. за пристанищен оператор	88	71	80	88,75
в т.ч. съпътващи дейности	102	120	71	169,00
ОБЩО:	**24 575**	**25 563**	**16 414**	**155,74**
в т.ч.: за пристанищен оператор	**4 435**	**4 330**	**2 711**	**159,72**
в т.ч.: съпътващи дейности	**1 102**	**742**	**560**	**132,50**

Структурата на извършените разходи и техния размер по видове към 30.09.2022 г. и 30.09.2021 г., съпоставени с планираните разходи за 2022 г. са представени в следващите таблици в хил.лв.:

Разходи за суровини, материали и консумативи

Вид разход:	Бизнес План 2022 г.	Отчет 30.09.2022 г.	Отчет 30.09.2021 г.	Изменение 2 към 3 в %
Гориво и смазочни материали	(230)	(139)	(102)	136,27
в т.ч.: Пристанищен оператор	(74)	(41)	(37)	110,81
в т.ч.: съпътващи дейности	(0)	(0)	(0)	0
Ел.енергия, топлоенергия и вода	(1 845)	(1633)	(629)	259,62
в т.ч.: Пристанищен оператор	(282)	(253)	(137)	184,67
в т.ч.: съпътващи дейности	(210)	(151)	(53)	284,91
Канцеларски материали	(35)	(48)	(28)	171,43
в т.ч.: Пристанищен оператор	(12.5)	(12)	(8)	150,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(2)	(1)	(2)	50,00
Консумативи и резервни части	(100)	(42)	(46)	91,30
в т.ч.: Пристанищен оператор	(53)	(12)	(20)	60,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(8)	(0)	(0)	0
Други материали (санитарни и др.)	(80)	(68)	(61)	111,48
в т.ч.: Пристанищен оператор	(9.5)	(2)	(8)	-25,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(15)	(13)	(17)	-76,47
Работно облекло и предпазни средства	(80)	(14)	(12)	116,67
в т.ч.: Пристанищен оператор	(17)	(5)	(5)	0
в т.ч.: съпътващи дейности	(5)	(1)	(1)	0
Инвентар, нямащ характер на ДА	(50)	(55)	(60)	91,67
в т.ч.: Пристанищен оператор	(16)	(7)	(21)	33,33
в т.ч.: съпътващи дейности	(8)	(6)	(4)	150,00
Общо:	**(2 420)**	**(1 999)**	**(938)**	**213,11**
в т.ч.: за пристанищни услуги	**(464)**	**(332)**	**(236)**	**140,68**
в т.ч.: съпътващи дейности	**(248)**	**(172)**	**(77)**	**223,38**

Спрямо разходите към 30.09.2022 г. има увеличение на разходите за суровини, материали и консумативи с 213,11%, в сравнение със същия период на предходната година.

Разходи за външни услуги

Вид разход:	Бизнес План 2022 г.	Отчет 30.09.2022 г.	Отчет 30.09.2021 г.	Изменение 2 към 3 в %
Охрана	(800)	(590)	(543)	108,66
в т.ч.: Пристанищен оператор	(347)	(264)	(236)	111,86
в т.ч.: съпътващи дейности	(38)	(26)	(22)	118,18
Транспорт	(140)	(121)	(102)	118,63

в т.ч.: Пристанищен оператор	(19)	(15)	(11)	136,36
в т.ч.: съпътващи дейности	(8)	(7)	(6)	116,67
Консултантски услуги и одит	(170)	(362)	(383)	94,52
в т.ч.: Пристанищен оператор	(6)	(3)	(1)	300,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(0)	(0)	(0)	0,00
Застраховки	(200)	(106)	(118)	89,83
в т.ч.: Пристанищен оператор	(13)	(4)	(5)	80,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(5)	(0)	(0)	0,00
Текущ ремонт и поддръжка	(1 500)	(5 588)	(676)	826,63
в т.ч.: Пристанищен оператор	(86)	(52)	(49)	106,12
в т.ч.: съпътващи дейности	(18)	(25)	(30)	83,33
Пощенски и телекомуникационни услуги	(200)	(197)	(297)	66,33
в т.ч.: Пристанищен оператор	(7)	(7)	(6)	116,67
в т.ч.: съпътващи дейности	(5)	(1)	(4)	25,00
Колокация и годишни лицензи	(200)	(107)	(201)	53,23
Членски внос в международни асоциации	(160)	(113)	(119)	94,96
Публични събития	(35)	(23)	(20)	115,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(0)	(3)	(15)	20,00
Други, в т.ч. разходи по проекти	(150)	(250)	(62)	403,23
в т.ч.: Пристанищен оператор	(10)	(56)	(4)	1400,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(80)	(12)	(27)	44,44
Разходи за пристанищни услуги	(1 740)	(1 950)	(992)	196,57
Разходи по управление на отпадъци	(1 675)	(1 752)	(997)	175,73
в т.ч.: Пристанищен оператор	(81)	(13)	(31)	41,94
в т.ч.: съпътващи дейности	(0)	(0)	(0)	0,00
Разходи по проекти	(0)	(479)	(174)	275,29
Общо:	**(6 970)**	**(11 638)**	**(4 684)**	**248,46**
в т.ч.: за пристанищни услуги	**(2 309)**	**(2 364)**	**(1 335)**	**180,67**
в т.ч.: съпътващи дейности	**(154)**	**(74)**	**(104)**	**71,15**

Спрямо разходите към 30.09.2021 г. има увеличение на разходите за външни услуги с 248,46%. Спрямо Бизнес плана за 2022 г. има увеличение на разходите за външни услуги с 166,97%. Увеличението на тези разходи е в резултат на извършените разходи за драгиране в пристанищата по р. Дунав, пристанище Варна – изток и пристанище Варна - запад и увеличените цени на енергоносителите. Размера на разходите за драгиране са в размер на 4 874 хил.лв. Разходите по проекти не са заложени в Бизнес плана, но те ще бъдат възстановени от Европейските фондове, финансиращи съответните програми след тяхното верифициране.

Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	**Бизнес План 2022 г.**	**Отчет 30.09.2022 г.**	**Отчет 30.09.2021 г.**	**Изменение 2 към 3 в %**
за заплати	(10 100)	(8 180)	(7 096)	115,28

в т.ч.: Пристанищен оператор	(1 125)	(950)	(754)	125,99
в т.ч.: съпътващи дейности	(410)	(316)	(258)	122,48
за осигуровки и социални плащания	(4 550)	(3 187)	(2 726)	116,91
в т.ч.: Пристанищен оператор	(549)	(401)	(306)	131,05
в т.ч.: съпътващи дейности	(188)	(60)	(50)	120,00
Общо:	**(14 650)**	**(11 367)**	**(9 822)**	**115,73**
в т.ч.: за пристанищни услуги	**(1 674)**	**(1 351)**	**(1 060)**	**127,45**
в т.ч.: съпътващи дейности	**(598)**	**(366)**	**(308)**	**118,83**

Утвърденият щатен брой за работещи в предприятието към 30.09.2022 г. е 409 броя.

Други разходи

Вид разход:	**Бизнес План 2022 г.**	**Отчет 30.09.2022 г.**	**Отчет 30.09.2021 г.**	**Изменение 2 към 3 в %**
Командировки в страната и чужбина	(70)	(94)	(50)	188,00
в т.ч.: Пристанищен оператор	(9)	(1)	(4)	25,00
в т.ч.: съпътващи дейности	(3)	(0)	(0)	0
Представителни разходи	(50)	(55)	(37)	148,65
в т.ч.: Пристанищен оператор	(6)	(4)	(4)	0
в т.ч.: съпътващи дейности	(3)	(0)	(0)	0
Обучение, курсове, семинари	(15)	(30)	(13)	230,77
в т.ч.: Пристанищен оператор	(6)	(1)	(1)	0
в т.ч.: съпътващи дейности	(1)	(0)	(0)	0
Разходи за данъци и такси, вкл. по ЗМДТ	(400)	(380)	(870)	43,68
в т.ч.: Пристанищен оператор	(67)	(65)	(65)	0
в т.ч.: съпътващи дейности	(95)	(120)	(71)	169,01
Общо:	**(535)**	**(559)**	**(970)**	**57,63**
в т.ч.: за пристанищни услуги	**(88)**	**(71)**	**(80)**	**88,75**
в т.ч.: съпътващи дейности	**(102)**	**(120)**	**(71)**	**169,01**

Има намаление на „другите разходи“ спрямо същия период на миналата година с 57,63%.

Разходи за амортизации

Вид разход:	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
за амортизации на дълготрайни материални активи	(21 874)	(22 699)
за амортизации дълготрайни нематериални активи	(332)	(187)
Общо	(22 206)	(22 886)

Общият размер на разходите за амортизации към 30.09.2022 г. е 22 206 хил.лв. в т.ч.: разходи за амортизации на активи отдадени на концесия – 7 289 хил.лв.; разходи за амортизации на активи отдадени на пристанищни оператори – 6 069 хил.лв. Общия размер на разходите за амортизации за периода на 2021 г. е 22 886 хил.лв. в т.ч.: разходи за

амортизации на активи отдадени на концесия – 9 443 хил. лв.; разходи за амортизации на активи отдадени на пристанищни оператори – 5 738 хил.лв. Начислените разходи за амортизации на активите отдадени на концесия и на операторите влияят отрицателно на финансовия резултат и увеличават счетоводната загуба на Предприятието.

Чувствителността към изменение на курса на **JPY**, води до големи положителни или отрицателни курсови разлики, които директно влияят върху финансовия резултат на Предприятието, като нетният ефект към 30.09.2022 г. е положителна курсова разлика в размер на 4 784 хил.лв.

Финансови приходи

Вид приход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Приходи от лихви	4	3
Положителни курсови разлики	4 784	3 787
Общо	4 788	3 790

Финансови разходи

Вид разход	**30.09.2022 г.**	**30.09.2021 г.**
Разходи за лихви	(669)	(777)
Отрицателни курсови разлики	(1 483)	(2 161)
Други финансови разходи	(127)	(26)
Общо	(2 279)	(2 964)

В утвърдената Годишната програма за изграждане, реконструкция, рехабилитация и поддържане на пристанищата за обществен транспорт с национално значение на ДП "Пристанищна инфраструктура" за 2022 г. са заложени разходи за двадесет и девет обекта в размер на 89 250 хил.лв., които се финансират от републиканския бюджет. Усвоените средства от капиталов трансфер към 30.09.2022 г. са в размер на 31 924 хил.лв. или 35,77% изпълнение.

Изпълнените обекти, финансирани чрез собствени средства на ДП "Пристанищна инфраструктура", включени в годишната инвестиционна програма за поддържане, ремонт и рехабилитация на пристанищна инфраструктура за деветмесечието на 2022 г. по Клонове-Териториални поделения е следното:

- в териториалния обхват на Клон - ТП „Пристанище Варна" са в размер на 477 хил.лв., при изпълнение за 2021 г. в размер на 81 хил.лв.;
- в териториалния обхват на Клон - ТП „Пристанище Бургас" са в размер на 875 хил.лв., при изпълнение за 2021 г. в размер на 1 674 хил.лв.;
- в териториалния обхват на Клон - ТП „Пристанище Русе" са в размер на 1 137 хил.лв., при изпълнение за 2021 г. в размер на 590 хил.лв.;
- в териториалния обхват на Клон - ТП „Пристанище Лом" са в размер на 159 хил.лв., при изпълнение за 2021 г. в размер на 17 хил.лв.;
- в териториалния обхват на ГУ на ДП „Пристанищна инфраструктура" са в размер на 388 хил.лв., при изпълнение за 2021 г. в размер на 5 858 хил.лв.

Общо изпълнените обекти от Годишната инвестиционна програма към 30.09.2022 г. на ДП „Пристанищна инфраструктура" финансирани със собствени средства са в размер 3 036 хил.лв., при изпълнение за същия период на 2021 г. в размер на 8 220 хил.лв. или с 5 184 хил.лв. по-малко инвестиции със собствени средства за 2022 г.

Финансов резултат

Финансовият резултат към 30.09.2022 г е загуба в размер на 11 574 хил.лв. (към 30.09.2021 г. загубата е в размер на 9 234 хил.лв.), като акумулираната загуба към датата на междинния финансов отчет е в размер на 90 083 хил.лв.

Анализът на разходите, формиращи акумулираната загуба сочи три основни причини:

- Първата е финансовите разходи, които включват: изменението на курса на **JPY**, която води до големи положителни или отрицателни курсови разлики, които директно влияят върху финансовия резултат на Предприятието и разходите по обслужване на кредита по споразумение BG–P4 с Японската банка JBIC, съгласно Подзаемно споразумение са за обслужване на заем за проект „Разширение на пристанище Бургас". Предприятието е подписало подзаемно споразумение и е поело дългосрочно задължение във валута „японски йени", както следва: в размер на 10 028 916 485 японски йени за частта от заема използвана за изграждане на инфраструктура и 1 265 548 744 японски йени за частта от заема, използвана за заплащане на консултантски услуги;

- Втората причина са разходите за амортизации на Дълготрайните материални активи отдадени на концесия и на пристанищните оператори. Общият размер на разходите за амортизации за деветте месеца на 2022 г. е 22 206 хил.лв. в т.ч.: разходи за амортизации на активи отдадени на концесия – 7 289 хил.лв.; разходи за амортизации на активи отдадени на пристанищните оператори – 6 069 хил.лв. или общо разходи в размер на 13 358 хил.лв. /над 60% от общите/. Тенденцията е на увеличаване на разходите за амортизации на активите отдадени на концесия в резултат на увеличените инвестиционни разходи за следващите концесионни години;

- Третата причина е негативното отражението върху дейността на ДП „Пристанищна инфраструктура" на военният конфликт между Руската федерация и Република Украйна, обявената епидемия от COVID 19 и високите цени на енергоносителите в България. Дружеството не може да извърши релевантна приблизителна оценка на възможния финансов ефект от бъдещите събития, причинени от новото разпространение на вируса. Дружеството ще работи активно за намаляване на отрицателните ефекти от военния конфликт и епидемията.

Към датата на изготвяне на междинния финансов отчет продължава военният конфликт между Руската федерация и Република Украйна. В отговор на това са въведени различни икономически санкции срещу Руската федерация и свързани с нея физически и юридически лица, на глобално ниво. Непредсказуемата динамика в обстоятелствата и потенциалната всеобхватност на конфликта, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния дългосрочен ефект от този конфликт.

Дружеството не може да извърши релевантна приблизителна оценка на възможния финансов ефект от бъдещите събития, причинени от продължаващия военен конфликт, високите цени на енергоносителите в България и новото разпространение на Ковид вируса. Дружеството ще работи активно за намаляване на отрицателните ефекти от военния конфликт и епидемията.

Генерален директор: _____
к.д.н. Георги Събев

Изготвил: _____
Михаил Андонов
Директор АФИО